

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:
Przyjacielem Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodziny),
Przegląd Tygodniowy (Ilustr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółdz. z o. o.
Adres redakcji i administracji:
Leszno (Wielka Polna) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.
Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 82.

Leszno, piątek dnia 10 kwietnia 1931 r.

Rok XII.

Stronictwa francuskie.

Przed wyborami prezydenta republiki

Paryż. (Korespondencja własna).

W życiu francuskich stronictw politycznych daje się od pewnego czasu zauważyć znaczne ożywienie. Wpływa na to przede wszystkim bliskość wyborów Prezydenta Republiki, jak również niedalekie już wybory do Izby Deputowanych. Pierwsze odbędą się już w maju, drugie z początkiem roku przyszłego. Są to ewenementy w życiu kraju bardzo ważne, które powodują obecne przegrupowania w poszczególnych obozach. Inicjatywa wyszła od p. Taittingera, członka prawicowej Unji Republikańsko-Demokratycznej, który postanowił stworzyć silną partię centrową. Obecne bowiem centrowe kluby parlamentarne nie opierają się na zorganizowanych partiach, wskutek czego nie posiadają jasno określonych programów, a tylko od wypadku do wypadku zyskują sobie sympatię wyborców, głównie wśród najliczniejszej we Francji warstwy mieszczańskiej. Siłą rzeczy wybrani przez te warstwy deputowani nie skłaniają się ku lewicy i dlatego prawie całe centrum, liczące kilka grup parlamentarnych, chętnie współpracuje z prawicą, a nie z lewicą. Usiłowania stworzenia stronictwa centrowego przez deputowanego z prawicy nie napotyka wobec tego na większe trudności i postępuje szybko, zyskując takich adherentów, jak p. Tardieu, Franklin-Bouillon i innych wybitnych członków poszczególnych stronictw centrowych.

Po lewej stronie Izby inicjatywa przegrupowania ujęli najliczniejsi w Izbie radykałi. Może jest to z ich strony chęć ratowania się przed zupełną porażką, ponieważ wpływy radykałów zarówno w parlamencie, jak i w kraju zanały znacznie w ostatnich dwóch latach. Już w wyborach w r. 1928 stracili oni 25 proc. swych mandatów w Izbie, a najbliższe wybory nie wróżą im nic dobrego. Do tego upadku doprowadziła radykałów nieszczyśliwa taktyka przywódców, którzy przegapią każdy dogodny moment polityczny, aby z opozycji przejść do rządów. I jakkolwiek stronictwo wyniosło z ostatniego swego kongresu w Grenoble program koncentracji republikańskiej, to jednak przywódcy oparli się w tym różnym klauzuli, że uchwała kongresu nie przyniosła stronictwu żadnych korzyści.

Czy jednak inicjatywa radykałów przyniesie im spodziewane korzyści? Narazie przystąpiły do tego nowego tworu republikańskiego na lewicy dwa małe stronictwa: — republikańców społecznych (grupą Briand-Painlevé) i socjalistów francuskich (narodowych) (grupa osławionego Herve, redaktora „Victoire“). Ale obie te grupy nie liczą więcej, jak 30 deputowanych. Właściwa siła nadejść mogła porozumieniem grup lewicowych dopiero socjalistów. Wówczas wciągnięcie ich do kombinacji będzie trudne, o ile nie niemożliwe. Socjaliści bowiem odnieśli w ub. roku nad radykałami kilka zwycięstw w wyborach uzupełniających i są odąd przekonani, że ich siła polega na odosobnieniu. Radykałi przez długi czas trzymali się zasady: „pas d'ennemis à gauche“ — i wpuścili wilka do owczarni. Socjaliści radykalizowali im jeszcze bardziej całe lewe skrzydło i przeciągnęli je niemal w zupełności do swego obozu. Zaś na wyrzuty radykałów sam p. Blum, głowa socjalistów, odpowiedział cynicznie, że radykałi są socjalistom tylko o tyle potrzebni, o ile im ich ciele zerwać mogą socjaliści.

To oświadczenie na kongresie socjalistycznym odstryczyło na jakiś czas radykałów od socjalistów. Ale ich nie wyleczyło zupełnie z miłości do socjalistów. Z drugiej strony socjaliści, dla tem łatwiejszego uderzenia radykałów, zmodyfikowali znacznie swój program rolny. Nie należy też oczekiwać, by pospiesznie przyjęli ofertę radykałów i przystąpili do „nowego Kartelu“. Wprawdzie p. Blum zapowiadał już, że ma swego kandydata na Prezydenta Republiki, nie należy jednak sądzić, że radykałi będą chętnie na tego kandydata głosować. Mają przecież swoich, pp. Herriota, Mennessy i Chautemps'a, a w ostatecznym razie głosy ich otrzyma przecież p. Briand, a nie socjaliści.

Socjaliści oddawna już tyranizują radykałów w każdej kombinacji, niewiele wzamian dając, bo trzymają się zdala od wszelkich rządów, nie dają nawet rządowi lewicowemu należytego poparcia przeciw agresji centroprawu. Prawdopodobnie więc w bliskich

już wyborach na Prezydenta Republiki „drugi Kartel“ nie odegra poważniejszej roli, a utworzenie drugiego wydania Kartelu z r. 1924 będzie wymagało wiele wysiłków.

Al. Them.

15 procentowa zniżka plac

urzędników państwowych na orządzu dziennym Rady Ministrów.

Dzisiejsze „A. B. C.“ pisze pod powyższym tytułem co następuje:

„Jak już donosiliśmy w numerze świątecznym „ABC“, do Prezydium Rady Ministrów wpłynął wniosek p. Ministra skarbu o obniżkę plac urzędników państwowych o 15 procent od dnia 1. maja.

„Zarówno obliczenia nowego wymiaru poborów

jak i okólniki do kas państwowych są już przygotowane. Sprawa znajdzie się na porządku najbliższego posiedzenia Rady Ministrów, które odbędzie się prawdopodobnie jeszcze w tym tygodniu.

Jak się dowiadujemy 15-procentowa zniżka dotyczy czystych t. za. zasadniczych plac bez dodatków“.

Nowy pancernik niemiecki.

Berlin. (PAT.) — „Vossische Ztg.“ donosi, że nowozbudowany w dokach kiloniskich pancernik niemiecki A w połowie maja spuszczonej będzie na wodę. Aktu chrztu pancernika dokona osobiście prezydent Hindenburg. Pod względem technicznym budowa pancernika przedstawia szereg niespodzianek. Dla zmniejszenia wagi użyto szczególnie lekkiego metalu do konstrukcji. Otrzymał on znaczenie posiada konstrukcja motorów o sile napędowej 50,000 HP. Zasięg pancernika wynosi 10,000 mil morskich. Szybkość 26 mil na godzinę. Poza tem pancernik zaopatrzony jest w nowoczesne urządzenia bojowe. M. im. w urządzeniu dla obrony przed minami morskimi, umożliwiającymi swobodne przepływanie przez pola minowe.

Układ francusko-włoski.

Paryż, 8. 4. (PAT.) Konferencja w sprawach morskich, która miała się odbyć pojutrze w Villefranche przed odjazdem prezydenta Doumergue'a do Tunis, została odwołana w ostatniej chwili. Powodem tego są nieporozumienia, które powstały przy redakcji umowy morskiej z dn. 1 marca, co wymaga nowych narad między rzeczoznawcami technicznymi, zanim ministrowie spraw zagr. Francji i Włoch będą mogli uzgodnić ostateczny tekst porozumienia.

Londyn, 8. 4. (PAT.) Ag. Reuters dowiaduje się, że rozmowy angielsko-francusko-włoskie w kwestji traktatu morskiego podjęte zostaną ponownie w Foreign Office w początkach przyszłego tygodnia.

Flota angielska w gościnie na wodach niemieckich?

Londyn. (PAT.) Ag. Reuters dowiaduje się, że dotychczas nie ustalono terminu wizyty floty brytyjskiej na wodach niemieckich. Jest jednak rzeczą prawdopodobną, że pierwsza tego rodzaju wizyta od czasu wielkiej wojny nastąpi w Kilonji lub Wilhelmshafen. Projekt tej wizyty został gorąco przyjęty przez rząd niemiecki i niemiecką marynarkę.

Wielkanoc katolicka w Rosji sowieckiej.

Moskwa. (Rps.) W przededniu katolickich świąt Wielkanocnych wydano rozporządzenie, na mocy którego wszystkie kościoły na ten dzień miały być zamknięte. Zabronione również było dzwonicie. Księża otrzymali zakaz wygłaszania podczas nabożeństwa imienia Papieża, jak również modłów za Stolicę Apostolską.

Zatonoło 45 rybaków.

Na morzu Azowskim szalał przez dwa dni silny orkan. Zatonoło 40 kutrów rybackich. Przy ujściu Donu olbrzymie fale zabijały 15 wielkich łodzi wraz z załogą 45 ludzi.

35 wypadków dziennie.

Statystyka moskiewskiego ruchu ulicznego wykazuje straszliwy wzrost wypadków tramwajowych. Zderzenia dwu wozów, wykojenia tramwajów, lub przejechania przez tramwaje dochodzą do 35 wypadków dziennie.

Według tej statystyki w ciągu r. 1930 w Moskwie wydarzyło się 5,000 zderzeń i 3,200 przejechań, spowodowanych wyłącznie przez tramwaje miejskie.

Niezależnie od tego ogłoszona statystyka wypad-

Marszałek Piłsudski objął urządowanie

W środę, rano powrócił do Warszawy z Sulejówki, gdzie spędzał święta — Marszałek Piłsudski i objął urządowanie w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych i w Ministerstwie Spraw Wojskowych. (Iskra).

Amnestia?

„I. K. C.“ podał wiadomość, że w sferach rządowych rozważana jest ostatnio kwestja ogłoszenia ustawy amnestyjnej. Ministerstwo sprawiedliwości zbiera odpowiednie materiały. Ustawa musiałaby przejść przez parlament, chyba, że zastosowanoby amnestję w sposób podobny do ogłoszonej w r. 1926, kiedy nie było ustawy, a p. Prezydent skorzystał szeroko z przysługującego mu prawa łaski. Powodem wówczas był wybór nowego Prezydenta; te raz motywem zapewne będzie nieciotolecie objęcia władzy przez sanację.

Min Michałowski reientem.

Urząd hipoteczny w Łodzi został podzielony z dniem 1. kwietnia na trzy okręgi: Łódź wschód, Łódź zachód i Łódź powiat. Z tego powodu nastąpiły zmiany na stanowiskach rejentów hipotecznych. Hipotekę Łódź wschód otrzymał sędzia Konarzewski; Łódź zachód — objął na przeciąg miesiąca sędzia Lewicki, a Łódź powiat sędzia Witkowski. W ciągu kwietnia (lub na początku maja) na miejsce sędziego Lewickiego, który objął rejenturę zastępczo, ma być mianowany obecny minister Michałowski. („Gazeta Warszawska“ 8. kwietnia).

Bunt pułku G. P. U.

Konstantynopol, 7. 4. (Rps.) — Z granicy turecko-sowieckiej podają, iż stacjonujący na tej granicy zjednoczony pułk graniczny wojsk G. P. U. z powodu stałych zamieszek wśród żołnierzy czerwonych oraz częstych przypadków dezercji ich do Turcji, przeniesiono do Turkiestanu. Translokacja pułku odbyła się pod eskortą specjalnie przysłanych oddziałów specjalnego przeznaczenia wojsk G. P. U. Należy nadmienić, iż jeszcze rok temu ten sam pułk wyróżnił się szczególnie okrucieństwem podczas tłumienia powstania w Armenii.

Bolszewia Nr. 2.

Bezbożnicy i złodzieje. Berlin, 8. 4. (PAT.) W miejscowości Binnenmuehle (Saksonja) nieznanymi sprawcy dokonali w świątę wielkanocną zbezczeszczenia miejscowego kościoła. Zbrodniarze splugawili ołtarze. Poszlaki wskazują, że zbrodnia pozostała w związku z szerzącą się w Niemczech propagandą bezbożnictwa.

Również w Nassau w Górach Olbrzymich wykryci dotychczas zbrodniarze wtargnęli do kościoła i zrabowali cenniejsze przedmioty.

Odkrycie pokładów złota w Brazylii.

Wiedeń. (PAT.) Dzienniki tutejsze donoszą z Rio de Janeiro, że w stanie brazylijskim Minas Geraes odkryto pokłady złota, wskutek czego ludność opanowała prawdziwą gorączkę złota, przypominającą odkrycie złota w Klondike. Tysiące osób zdążyło do Minas Geraes, aby rozpocząć poszukiwanie.

•• Kobieta na wysokości 5.632 metrów. Nowy Jork. (PAT.) Znana lotniczka mis Erhardt osiągnęła na swoim locie wysokość 5.632 m.

Dwa nowe statki morskie dla polskiej floty handlowej.

Warszawa, 8. 4. „Żegluga Polska”, utrzymująca przy pomocy swych statków stałą komunikację morską towarową z różnymi krajami na morzu Bałtyckim, Śródziemnym itd. m. in. także z Finlandją, zamierza zamówić dwa nowe statki współczesnego typu, dostosowane do pływania zimowego. Statki te będą użyte do usprawnienia komunikacji morskiej między Gdynią i Finlandją, albowiem polscy eksporterzy, którzy zamierzają nawigować względnie rozszerzyć swe stosunki handlowe z tym krajem, domagają się wprowadzenia komunikacji raz w tygodniu, a nie jak dotychczas — co dwa tygodnie

Duch pruski.

Znowu powód do zakazania filmu. Przed niedawnym czasem jeden z wytwórni filmowych wyprodukowała film z życia niemieckich studentów p. t. „O alto Burschenherrlichkeit“ (O dawna wspaniałości studencka), w którym przedstawia znane typy niemieckich burszów, pijących, trących się szabrami i awanturujących, nieraz „studujących” po 20 lat.

Podczas wyświetlania tego filmu w Erlangen doszło do awantur, wywołanych przez studentów miejscowego uniwersytetu, zwłaszcza członków różnych „Burschenschaftów”. Studenci wystosowali następnie do ministra protest, żądający spowodowania zakazania wyświetlania filmu tego w Niemczech. Jako powody studenteria wymienia, że jest obrazona przedstawieniem w filmie typów, bawiących się i bijących tylko studentów i że scena mensury burszowskiej jest wykoszlawiona. Najlepszy jest jednak punkt, stwierdzający, że przedstawiona w filmie scena, w której studenci śpiewają amerykańskie piosenki po angielsku, ma za cel tylko oklamanie opinii, gdyż studenci niemieccy jako narodowo usposobieni uznają tylko język niemiecki.

Ciekawi jesteśmy, czy rząd Brueninga zakaże wyświetlania zresztą bardzo dobrego filmu. Wypadek powyższy daje klasyczny obraz ducha, panującego wśród niemieckiej „inteligencji”. Z tych ludzi mają wyrosnąć potem kierownicy przyszłych Niemiec! Winsturujemy!

Protesty wekslowe w Polsce.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w ciągu lutego br. zaprotestowano w Polsce 413.800 weksli na sumę 113.200 tys. zł. W styczniu br. zaprotestowano 444.200 weksli na sumę 125,5 milj. zł.

* **Bandytyzm w Ameryce.** Nowy Jork, 6. 4. (PAT.) Nieznani złoczyńcy napadli na sklep, do którego weszli przez okno bombę, która eksplodowała, powodując pożar. Dwie małe dziewczynki spaliły się żywcem, prócz tego jest 6 osób ciężko rannych. Właściciel sklepu, Włoch, twierdzi, że od kilku tygodni otrzymywał listy z pogroźkami od bandytów, którzy domagali się wypłacenia im znacznej sumy.

* **Napad na Żydów w Palestynie.** Jerozolima, — (PAT.) W niedzielę wielką nocą 11 Żydów jechało wozami do kolonii żydowskiej Jagur w pobliżu Hafty. Jadący zostali niespodziewanie ostrzelani przez napastników, ukrywających się po obu stronach drogi. 3 osoby zostały zabite, 4 odniosły rany. — Śledztwo policyjne nie dało dotychczas żadnych rezultatów. Jak przypuszczają, motywem napadu nie była chęć dokonania rabunku.

Lekarz Obląkanych

PRZEKŁAD Z FRANCUSKIEGO

271)

Vernier uściśnął znowu ręce starego profesora, ale tą razą z całym zaufaniem i bez zniechęcenia.

XVII.

Około jedenastej Paula Baltus i obaj lekarze usnęli się do sąsiedniego pokoju, gdzie przed kilku miesiącami zamknął się był pan Delarivière dla napisania testamentu i wypraczynku.

Zajęli miejsca. Paula na kanapie, doktor V. i Grzegorz na krzesłach, nie ażeby się przespacić, ale aby oczekiwać na wiadomości jeszcze rozwiązania okropnego dramatu.

Klaudjusz nie chciał pozostać na noc w pokoju. Wyciągnięty na stenniku podziwiał, zasypiał z pięściami zacisniętymi, pewny, że ocknie się w najważniejszej chwili. Nasze trzy osobistości, pogrążone w głębokiej zadumie, nie przemówiły do siebie ani jednego słowa.

Gromadki ciekawych już przed północą zaczęły zbierać się na placu. Liczba tych gromadek powiększała się szybko. Przed pierwszą było już tłumno. Słychać było głuchy szmer tłumy, rozbrzmiewający w przestrzeni, jak jakieś złośliwe brzęczenie. Czas uchodził. Nagle szmer się powiększył, dokoła się słyszeć kilka wykrzykiwań. Cieką wóz toczył się po bruku. Grzegorz wstał z krzesła, podszedł do okna i wyjrzał na plac.

— To wóz, co przywiózł drzewo sprawiedliwości — powiedział.

Mirowy odgłos kopyt końskich towarzyszył turkotowi kół.

— Zonierze idą uformować szpaler — dodał Grzegorz — zaraz widocznie zaczyna wznosić się szał. Paula powstała drżąc i zbliżyła się do okna.

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Piątek, dnia 10-go kwietnia 1931 r.

† Ezechiela Pr. M.

Wschód słońca godz. 4.53. Zachód godz. 6.23.
Wschód księży. godz. 3.12. Zachód godz. 10.08.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej Samochodowej Wielkopolskiej Hodowli Nasion w Antoninach Czerwiec, dnia 9. 4. godz. 7 rano: Temper. powietrza — 0,7, wiatr półn. wsch. o prędk. 1 m/s pogodnie, słońce, ciśnienie atmosferyczne 753,6 wilgotność 83%. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 6,3 najniższa — 3,5. Ilość opadu 0,4.

LESZNO.

D Kalendarzyk terminowy (zebrań. zbiorów itd.)
Dziś (9. 4.) Stow. Młodych Polek: o godz. 8-mej wiecz. plenarne zebranie Stow. Mł. Polek na sali Domu Kat. Zarząd.

Zw. Pracowników Kupieckich: zebranie mies. o godz. 20.30 w Hotelu Polskim. Na porządku obrad aktualne sprawy. O liczne przybycie członków uprasza Zarząd.

Zw. Podof. Rez.: ćwiczenia młodzieży przedpoborowej. Zbiórka w ćwiczeniach miejskiej o godz. 8.15 wieczorem. Komendant.

Stow. Mł. Polskiej: o godz. 8-mej wiecz. zebranie zarządu w Domu Kat. Przybycie wszystkich koniecznie. Prezes.

Koło śpiewu „Dembińska”: o godz. 8.30 wiecz. lekcja śpiewu chóru męskiego w Hotelu Dworcowym. Komplet koniecznie. Dyrygent.

Przedstawienie św. Klara: wiecz. o godz. 8-mej próba teatralna. O komplet prosi Zwolujący.

Baczność Lokatorzy! O godz. 8-mej na wielkiej sali w Strzelnicy nadzwyczajne walne zebranie. Omawiane będą wiadomości z Warszawy, dotyczące lokatorów. O jaknajliczniejszy udział prosi Zarząd.

Jutro (10. 4.) Stow. Mł. Polskiej: po nabożeństwie, ćwiczenia P. W. w Ognisku. O liczne przybycie prosi Instruktor.

Tow. Właśc. Domów: o godz. 8-mej wiecz. zebranie w Hotelu Polskim. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy. O liczny udział uprasza Zarząd.

Koło śpiewu „Chopin”: o godz. 8. wiecz. zebranie mies. w Strzelnicy, po zebraniu lekcja śpiewu O liczny udział prosi Zarząd.

Popołudnie (11. 4.) Stow. Mł. Polskiej: o godz. 5-tej popoł. trening piłki polskiej w Ćwiczeniach Miejskiej Tow. Katolickich Robotn. Polakach: zebranie zarządu o godz. 7.30 wiecz. w Domu Katolickim. O punktualne przybycie prosi Prezes.

Filija Robotników i Rzemieślników Ch. Z. Z. w Lesznie: o godz. 7-mej wiecz. w Domu Katolickim wielkie zebranie członków, na którym omawiane będą nadzwyczajne ważne sprawy bieżące a szczególnie sprawa reorganizacji Kas Chorych według nowego rozporządzenia. Członków organizacji uprasza się o jaknajliczniejszy udział w zebraniu. Zarząd filijny.

Tow. Hod. Goł. Pocz. „Błyskawica” Leszno: zebranie mies. o godz. 8-mej wiecz. w lokalu p. Sobiecha przy ul. Dworcowej. Przybycie wszystkich członków konieczne z powodu uzgodnienia sprawy lotowej w zrzeczeniu. Zarząd.

D Wystawa. Inicjatywy miejscowego Koła Studentów zawiązujemy wystawę artystyczną w Gimnazjum Męskim. Swoje prace wystawiają: prof. Ballarin, prof. Lewecenko (swoje obrazy), prof. Kar-

piński karykatury literackie, inż. Hassny projekty architektoniczne, Stefan Werner, student Politechn. rysunki architektoniczne, Lech Śluda student, fotografie. Wysoki poziom artystyczny eksponatów czyni z tej imprezy kilku ludzi, zrzeszonych około Koła Studentów, niepoślednio wydarzenie na terenie Leszna. Wystawa co do poziomu nie ustępuje temu, co się po wielkich miastach lwiduje. Dlatego w interesie społeczeństwa było, aby szerzyć ogół miast zapoznać się z tą wystawą. Obrazy prof. Ballarina wykazują swe malarskie zalety, znane leszczyńskiemu ogółowi, które naszemu artyście już wiele zwolenników i nabywców przysporzyły. Mamy tu do czynienia z rasowym temperamentem kolorysty. Jego obrazy wykazują w przeważającej ilości jednolity ton barwny; różnorakie kolory są zawsze stopione, zharmonizowane w jeden zasadniczy ton — nastrój obrazu. Innymi słowy jeden kolor gra w obrębie każdego poszczególnego obrazu w licznych odmiankach unanach zawsze harmonijnie zesrojone z sobą. W ostatnich latach znać w obrazach prof. B. odwrót od ciemnego, pomurnego oświetlenia i szukanie barw czystszych i jasnych, mąteżonych nieraz do ostatnich granic kolorysty. Co się tyczy kierunku malarskiego tych obrazów, to należą one do poimpresjonizmu szkoły Pauptch'a. Niektóre obrazy (np. widok z rzeką), wykazują wyraźną tendencję do kompozycji, do mistrzowsko zrępowanej budowy obrazu. Sympatycy niespodzianką były literackie karykatury prof. Karpińskiego. Nie są to karykatury w potocznym znaczeniu jako rozmyślnie przerysowane, zniekształcone, przedstawianie charakterystycznych fizjognomii lub osób w ich specjalnej, indywidualnej postawie. Zachodzi tu coś innego: mianowicie karykaturalny sposób ujęcia symbolicznych postaci, marionetek. Figury prof. K. żyją fantazyjnym technieniem kabaretowego życia. Swoją formą malarską, specyficznym wpływem linii przypominają twórczość Witolda Wojtkiewicza. W szkicach prof. K. znać lekkie i wytworne dotknięcie kultury artystycznej środowiska krakowskiej cyganerii z czasów „Młodej Polski”. Obrazy prof. Lewecenki celują techniką akwarelową. Działem jego to wycieczki przyrody w krajoznacach. Z innych prac zasługują na osobne wyróżnienie portret prof. S. i w tym kierunku widzimy największe możliwości rozwoju talentu artysty. Bardzo efektowne wrażenie wywiera na zwiedzających kopia Tycjana. Prace architektoniczne inż. Hassnego zapoznawają nas z duchem postępowym, jaki panuje na Politechnice Lwowskiej. Przeważa część projektowanych obiektów wyraża z nowoczesnej konstrukcji żelazno-betonowej, prostej, jednolitej i doskonale trwałej. Ten osobliwy materiał pozwala na wytworzenie typu budowl i do ducha nowoczesnym np. kościół-pomnik. W ślad za prostotą konstrukcji idzie prostota dekoracji i charakter wnętrza. Wrażenie wywołują proporcje brył i śmiałe, strzelaste kształty elementów dźwigających. W budynkach użytkowych zauważać daje się logiczne wykorzystanie miejsca, masowy dostęp światła do wnętrza ubikacji a przedewszystkiem rozkład i higieniczne urządzenie. Piękny wygląd elewacji lub fasad względnie styl nie wpływający teraz zupełnie na architekturę budowl, raczej moment praktyczny i ekonomiczny. Rysunki techniczne i prace p. Wernera wykazują, jakimi drogami dochodzi projektujący do konstrukcji. Ich precyzyjność przedewszystkiem decyduje o trwałości konstrukcji. Są one dosłownie licznymi reprezentowane na Wystawie i mogą służyć jako przykład szkolnych postępów. Fotografie artystyczne p. Study świadczą o dobrym opanowaniu trudnej techniki i wycieczki piękna w tej najmłodszej gałęzi sztuki, która się do-

Światła pochodni naraz przestały odbijać się w szybach. Straszny budynek został już wzniesiony. Brząsk dzienny zastąpił ciemność, szmer niespokojnego tłumy stał się coraz wyraźniejszym.

Joanna skierowała się ku oknu. Sza krokiem bardzo powolnym. Wydawało się, jakby siła jakaś tajemnicza popychała ją naprzód.

W chwili kiedy przechodziła obok drzwi odemkniętych, Grzegorz doznał silnego wzruszenia. Na czoło wystąpiły mu kropki zimnego potu. Czuł, że mu serce bił przestaje.

Doktor V., sprostując to, odezwał się po cichu: — „Odwagi”.

Obląkana doszła do okna. Prawą ręką uniosła muślinową firankę i twarz przyłożyła do szyby. Było już o tyle widno, że można było rozróżnić wszystkie przedmioty. Joanna pochwyliła antabę, machinalnie ją poruszyła i okno się otworzyło. Wtedy zacisnęła rękoma trzymając się ramy, wyciągnęła szyję naprzód i wpatrywała się w ten tłum nagromadzony, z którego wydobywał się szmer, podobny do szmeru wzburzonego morza. Wkrótce złośliwy aparat przykuł do siebie całą jej uwagę. Zdawała się zmieniona w statuetkę. Nie mogła oderwać oczu od pomurej sylwetki szafotu.

Trwało to bardzo krótko. Naraz okrzyk przeciągły rozległ się w powietrzu, zaraz po nim nastąpił głuchy milczenie. Tylko najwyraźniej słychać było odgłos kół toczącego się wozu i tentent kopyt końskich. Zandarmi ukazały się na placu Eskortowali oni wóz, który zatrzymał się u stóp szafotu.

Konwulsyjny drzeszcz wstrząsnął całym ciałem pani Delarivière, paznokcie wpiła w ramę okna, wychyliła się bardziej jeszcze, tak, że mogła stracić równowagę i zabić się, na bruk wypadając.

Grzegorz Vernier zrozumiawszy niebezpieczeństwo, wszedł po cichutku do pokoju i stanął o dwa kroki za Joanną, która nie domyślała się jego obecności.

piero niezbyt dawno wyemancypowała jako samodzielna sztuka z pod prawideł estetycznych malarstwa, obcych istotcie fotografii. W. Nawr.

1) **Wykłady dla ogrodników i rolników.** Dnia 12 kwietnia br. o godz. 11-tej odbędą się dwa wykłady urządzone przez Min. Rolnictwa na sali tuł. Strzelnicy, i to dla członków Tow. Ogrodniczego, Kółek Roln. oraz sympatyków ogrodnictwa. 1) „Hodowla czereśni i wiśni”, prel. p. Dyr. Wróblewski, 2) „Stosowanie sztucznych nawozów chorzowskich w sadach”, prel. p. prof. Niklewski. Uprasza się o punkt. przybycie na tak ważne wykłady. Wstęp na sąle bezpłatny.

1) **Komunikat P. U. P. P. Leszno.** Wolne miejsca: 1 koszykarz, 1 zecer, 1 tapicer, 2 ogrodników samotnych, 2 gospodynie na majątek, 15 służących do gospodarzy, 4 parobków do korni, 5 pastuchów do bydła, 1 uczeń kowalski, 1 uczeń kłodziejski, 1 uczeń rzemieślnik, 2 uczeń ogrodniczych. — Poszuk. pracy: 35 kowali, 80 ślusarzy, 16 szoferów, 5 blacharzy, 5 elektromonterów, 270 murarzy, 80 cieśli, 30 malarzy, 45 stolarzy, 10 kłodziejów, 3 rymarzy, 4 obuwników, 8 krawcowych, 7 krawców, 14 piekarzy, 4 cukierników, 5 rzemieślników, 5 muzyków, 15 urzęd. gosp., 3 ogrodników żonaty, 3 leśników, 1 nauczycielka domowa, 13 biuralistek, 48 biuralistów, 10 ekspedjentek, 30 pomocn. kupieckich, 3 inw. wojennych ciężko poszkodowanych.

1) **Zjednoczenie Pracowników Rzemieślniczych.** Podczas wczorajszego zebrania konstytucyjnego utworzono przy Zjednoczeniu sekcję stolarską. Do zarządu wybrano jako przewodniczącego Jana Niczkiego jako sekretarza Leona Borczyńskiego, skarbnika Józefa Łagockiego, zast. przewodniczącego Grzonkę Władysława.

1) **Kóło Studentów w Lesznie.** W czwartek, dnia 9 kwietnia rb. odbędzie się o godz. 20,15 w Hotelu Polskim nadzwyczajne walne zebranie. O liczn. i punktualne przybycie wszystkich Koleżanek i Kolegów prosi Zarząd.

1) **Młodzi Obozu Wielkiej Polski.** W piątek, dnia 10. bm. o godz. 8,15 w salce „Sokota” zebranie placówki. Obecność wszystkich członków i kandydatów obowiązkowa. Kienowick.

1) **Kółko Włościanek w Lesznie.** W dniu 12. bm. w niedzielę zebranie zwyczajne w Lesznie w Domu Katolickim o godz. 3 i pół po poł. Ze względu na ważność wielu spraw zarząd kółka zwraca wszystkie członkinie do obowiązkowego i punktualnego przybycia na zebranie. Zarząd.

1) **Zw. Inw. Wojennych, Kóło w Lesznie.** Kwartalne zebranie odbędzie się dnia 12-go bm. punktualnie o godz. 12,30 na sali p. Klemczaka, przy ul. Szkolnej 4. Zarząd.

1) **Rozwół, Spółdzielnia Osadniczo-Budowlana.** Walne zgromadzenie odbędzie się w niedzielę, dn. 12 kwietnia br. o godz. 14 (2-giej po poł.) w lokalu p. Klemczaka, ul. Szkolna 4.

1) **Bazność Pszczelarzy.** Zebranie Towarzystwa Pszczelarzy na Leszno i okolice odbędzie się w niedzielę, dnia 12 kwietnia br. o godz. 3-ciej popoł. w lokalu p. Iłskiego. Na porządku obrad: sprawozdanie ze zjazdu delegatów i wykład. Zarząd.

1) **Jan Kiepara na srebrnym ekranie.** Dziś odbędzie się w kinoteatrze „Imperial” premjera doskonałego dzwilkowca p. t. „Neapol, śpiewające miasto”. Jak wiadomo, główna rolę w tym filmie odgrywa znakomity śpiewak polski Jan Kiepara.

1) **Przechodnia Przeciwgruźlicza przy ulicy Skarbowej.** Godziny przyjęć: we wtorek od 2—4 popoł. w piątek od 8—9 przedpołudniem.

1) **Włamanie.** W mocy z wtorku na środę włamali się dołychczas niezamiat sprawy do kancelarii szkoły powszechnej miejskiej w Lesznie. Po rozbiciu biurka skradziono z niego pensję miesięczną, przygotowaną dla jednej z nauczycielek.

ŚWIECIECHOWA

1) **Grupa Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Świeciechowie.** Miesięczne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 12 kwietnia br. o godz. 2-giej popoł. w lokalu kół. Kędziory, na które się Szan. członkowie Grupy uprzejmie zaprasza. Obecność wszystkich członków pożądana.

1) **Lekcja Koła Śpiewu „Cecylja”** odbędzie się w czwartek, dnia 9 bm. na sali p. Białasowej o godz. 7,30 wiecz. Obecność wszystkich członków czynnych pożądana. Dyrygent.

KAROLEWO.

1) **Związek Inwal. Wojen. Rzp. P. w Karolewcu.** W niedzielę dnia 12 kwietnia br. o godz. 4-tej po poł. odbędzie się zebranie w lokalu p. Tschuschkego. Przybycie wszystkich członków jest konieczne. Zarząd.

OSIECZNA.

1) **Zarząd Grupy Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Osieczce** donosi uprzejmie swym członkom, iż nadzwyczajne walne zebranie Grupy odbędzie się w niedzielę, dnia 12 bm. o godz. 12-tej w południe w lokalu zebrań p. Borówkowej. Z powodu nader ważnych spraw stawianie się wszystkich członków pożądana, a przeciwnym bowiem razie powzięte uchwały uważane będą również za prawomocne. Zarząd.

GOSTYŃ.

1) **Wizyta J. E. Ks. Prymasa Hłonda.** W drugi dzień Świąt Wielkanocnych gościł w klasztorze Świętogórskim OO. Filipinów Jego Eminencja Prymas Polski ks. Dr. August Hłond. Przy wejściu do kościoła powitał J. E. O. superior Służalek w otoczeniu duchowieństwa a klasztorny chór odśpiewał „Ecce Sacerdos”, następnie chór wykonał „Halleluja” Hłonda z towarzyszeniem organów i orkiestry. Z rąk Dostojnego Gościa otrzymał święcenia kapłańskie wychowanek OO. Filipinów, Stanisław Perliński, przebywający ostatnio na studiach we Francji, pracując równocześnie wśród wychodźstwa polskiego. J. E. Ks. Prymasowi złożył wizytę Przedstawiciel Rządu na powiat gostyński p. Starosta Korntak. Następnie był podejmowany przez OO. Filipinów skromnym obiadem, w którym wzięli udział jako goście tylko p. Starosta Korntak, ks. Dziekan Dr. Sobkowski ze Starogo Gostynia i ojciec wyświęconego O. Perlińskiego. O godz. 13-tej bawił J. Eminencja krótko na proboszwie w Gostyniu, poczem odwiedził ks. Dziekana Dr. Sobkowskiego w Starym Gostyniu, skąd serdecznie żegnany przez gospodarza wyjechał do Poznania.

Z Poznania.

P) **Z teatrów poznańskich.** Teatr Wielki: 9. 4. „Holender tułacz”. 10. 4. „Młyn djabełski”. 11. 4. „Lady Chic”. — Teatr Polski: 9. 4. „Pozzatek i koniec”. 10. 4. „Pozzatek i koniec”. 11. 4. „Ulica”. — Teatr Nowy: 9. 4. godz. 8. „Gdy kawaler zostaje papą”. 10. 4. o godz. 8. „Gdy kawaler zostaje papą”.

22-ga Loteria Państwowa.

W 23 dniu ciągnięcia 22-giej P. P. L. K. głównejsze wygrane padły na nr. następujące:
5.000 zł — nr. 67.578, 160.581,
3.000 zł — nr. 85.640, 171.106,
2.000 zł — nr. 5.658, 19.605, 24.572, 26.462,
41.600, 48.424, 57.992, 64.916, 79.776, 86.518, 87.269
88.576, 88.617, 88.892, 100.611, 104.691, 105.719,
105.960, 135.884, 161.255, 168.725, 182.773.

Chcesz mieć Polskę potężną

kupuj tylko towar krajowy!

Z Warszawy.

W) **Badania przyczyn nagłej śmierci.** Państwowy zakład badania żywności w Warszawie zbadał 99 wnętrzności ludzkich, nadesłanych przez sędziów śledczych i prokuraturę, w celu stwierdzenia przyczyn nagłej śmierci. Niezwykle ciekawe są wyniki tych badań. Okazało się, że w 31 wypadkach stwierdzono obecność różnego rodzaju trucizn, jak arsenu, strychni-

niny, alkoholu metylowego, nikotyny, henolu, etylblimatu, tlenku węgla, związku baru i alkoholu etylowego. Największą jednak ilość wypadków śmierci spowodowała esencja octowa, którą stosowano zwłaszcza do dzieci. Nadto badano w 120 wypadkach treści pokarmów, zawartych w żołądkach. Tutaj w 57 wypadkach znaleziono głównie strychninę i arsen.

WIELKOPOLSKA

w) **Ostrzeszów. (Kradzież 380 marek w złocie.)** W tych dniach mieszkańcowi Bukownicy w pow. ostrzeszowskim, p. Józefowi Sadowskiemu, w niewyjaśniony sposób skradziono z mieszkania 380 marek niemieckich w złocie. Jako podejrzanych o kradzież ujęto Ignacego i Wawrzyńca Kaczmarków z Bukownicy i osadzono ich w więzieniu sądowym w Ostrzeszowie.

w) **Wyrysk. (Aresztowanie fałszerzy monet.)** W tych dniach w Chrzastowie w powiecie wyryskim wykryto szajkę fałszerzy pieniędzy. Okazało się, że fałszerzami byli przeważnie terminatorzy rzemieślnicy z Chrzastowa, a mianowicie 18-letni uczeń ślusarski Marcin Szczepaniak, 27-letni robotnik Stanisław Szyba i jego brat Walenty, oraz 18-letni uczeń kłodziejski Tadeusz Wejna. Fałszerzy monet aresztowano.

w) **Bydgoszcz. (Cukrownia w Chełmży pod potkaniem kierownictwem.)** Dnia 4 kwietnia objął stanowisko naczelnego dyrektora w cukrowni w Chełmży p. Makowiecki. Jest to pierwszy dyrektor Polak tej cukrowni, gdyż stanowisko to dotychczas zajmowali tam tylko Niemcy.

POMORZE.

p) **Starogard. (Szajka 7-letnich włamywaczów okradła dworzec.)** Do restauracji na dworcu starogardzkim włamali się dwaj młodociancy złodzieje, liczący po 7 lat i skradli 2000 papierosów, 100 zł. gotówką i palto jesienne, które zdołali sprzedać. Jednego z chłopców, 7-letniego Kazimierza G. ujęto, drugi skrył się w okolicznych lasach, gdzie do tej pory przebywa.

ŚLASK.

s) **Mysłowice. (Pobicie przechodnia za odmowę pieniędzy na wódkę.)** Trzej mieszkańcy Szopieniec Brückner, Włocka i Bromboszcz zaczęli na ulicy mieszkańca Mysłowice Piotra Tomańskiego, domagając się od niego, by ich zaprosił na wódkę. Gdy Tomański odmówił napastnicy rzucili się nań i zaczęli go bić. Tomański ratował się ucieczką i nie widząc innego wyjścia schronił się do kościoła, gdzie właśnie odbywalo się nabożeństwo. Awanturnicy nie zatrzymali się przed wrotami świątyni, wpadli do kościoła i tam pobili Tomańskiego do utraty przytomności. Nabożeństwo przerwano, a ciężko ranego Tomańskiego przewieziono do szpitala. Awanturników ujęto i osadzono w areszcie.

BYŁA KONGRESÓWKA

bk) **Łódź. (Dokoła upadłości Banku Handlowego.)** Z kół poinformowanych donoszą, iż pierwotnie podawana cyfra deficytu Banku Handlowego w Łodzi w wysokości 28 milj. zł. jest przesadzona. Bank posiada znaczne aktywa, które pozwolą pokryć pewną część długów. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż Bank ulegnie likwidacji, gdyż ani kapitałicy krajowi ani zagraniczni — (Anglicy) nie okazują skłonności do przejęcia upadłej placówki. Rozgłos jakiego nabrala sprawa upadłości w szerokiach kołach deponentów bankowych w Łodzi wskutek często bezkrytycznych pogłosek rzucanych w tutejszej prasie wywołał poważne zaniepokojenie w kołach finansowych. Banki tutejsze zmobilizowały duże zasoby gotówkowe na zwiększone w takich okresach niepokoju wypłaty. Należy jednak stwierdzić, iż nie ma powodów do paniki, gdyż sprawa Banku Handlowe-

go ma charakter indywidualny. Sąd Okręgowy w Łodzi odrzucił prośbę wicedyrektora Kalinowskiego i inspektora bankowego Bałusznego oraz pracowników Banku Handlowego w Łodzi, którzy prosili o zwolnienie ich za kaucją.

bk) **Łódź. (Tragiczny wypadek motocyklowy.)** Onegdaj na szosie, prowadzącej do Częstochowy, wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padło 2 żołnierzy 6 p. lotn., mianowicie kpr. Ostrowiecki i szer. Krajewski. Obaj żołnierze przed powrotem ze świąt do pułku odbyli przejażdżkę na motocyklu. W pewnej chwili motocykl wpadł na słup ochronny, postawiony w poprzek drogi. Obaj żołnierze, rzucony na ziemię, stracili przytomność. Ostrowiecki uległ złamaniu obu nóg i ogólnemu potłuczeniu ciała, a Krajewski poza dotkliwym wstrząsem nie odniósł poważniejszych obrażeń. Ciężko ranego Ostrowieckiego w stanie groźnym przewieziono do szpitala w Łodzi.

MAŁOPOLSKA.

mp) **Kraków. (Zuchwałe włamanie.)** W Wielką Sobotę włamano się do dyrekcji fabryki sody „Solway” w Borku Faleńskim pod Krakowem. Jak wynika z dotychczasowych dochodzeń, włamywacze mieli dokładnie rozkład biur, co ułatwiło im robotę. Uspili oni czujność stróżów fabrycznych i niespostrzeżenie weszli do wnętrza gmachu, gdzie w wesibu wybił za pomocą łomu duży otwór w murze, przez który następnie dostali się do jednej z kabinek kancelaryjnych, gdzie stała kasa ogniotrwała. Czując się bezpiecznymi pod osłoną mocy, przystąpili do „roboty”, rozpruwając rakiem boczną ścianę kasy, poczem z dolnego tresoru wywiagnęli 12.000 zł. przeznaczonych na wypłatę tygodniową robotników. Dokonawszy tej kradzieży, zbiegli tak niespostrzeżenie, jak weszli.

Program „Radia Poznańskiego”

Piątek, 10-go kwietnia.
7,15 Gazeta poranna. 13,00 Sygnał czasu. 13,00 Koncert gramofonowy. 14,00 Komunikaty PAT'a notowanie giełdy pien., zboż. tow. i cen targ. Rzeźni miejskiej. 14,15 Komunikaty gosp. roln. 17,45 Koncert popołudniowy z Warszawy. 18,45 Dodatek do gazety porannej. „Silva rerum”. 19,00 Kurs średni języka francuskiego. 19,15 Kącik krótkofalowy. 19,30 Kurs wyższy języka angielsk. 19,45 Kwadrans słowiański. 20,00 Nadprogram z ilustr. muz. 20,15 Koncert symfoniczny. (Transmisja z Filharmonji warsz.) 22,30 Sygnał czasu — komunikaty PAT'a, sport i polic. 22,45 Muzyka taneczna.

Program „Radia Warszawskiego”

11,40 Przegląd Prasy Krajowej PAT. 11,58 Sygnał czasu. 12,10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13,10 Komunikat meteorologiczny. 13,25 Przerwa. 14,20 Komunikat gospodarzy. 14,40 Odczyt dla maturzystów. 15,00 Odczyt dla maturzystów. 15,20 Przerwa. 15,35 „Kącik krótkofalowy”. 15,50 Lekcja języka francuskiego. 16,10 Komunikat dla żegluga i rybaków. 16,15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 Odczyt. 17,40 Koncert orkiestry mandolinistów. 18,45 Rozmaitości. 19,10 Giełda rolnicza. 19,25 Muzyka z płyt gramofonowych. 19,35 Odczytanie programu na dzień następny. 19,40 Prasowy Dziennik Radiowy. 19,55 Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00 Pogadanka muzyczna. 20,15 Koncert symfoniczny z Filharmonji warszawskiej. Po transmisji komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy, oraz retransmisje ze stacji zagranicznych.

**Urzędowa Cedula
Giełdy Zbożowej i Towarowej**

w Poznaniu

Polski dnia 8 4, 1931

Warunki: Handel hurtowy, partjei Poznań, ładunek wago
nowo, dostawa bieżąca na 190 kg.

Ceny transakcyjne*
Ceny orientacyjne*
Ceny partjei Poznań

Zyto 30 ton partjei Poznań	24,00
Zyto	23,75—22,00
Usoobnienie mocne	
Pszonica	29,50—30,00
Usoobnienie stałe	
Jęczmień przemysłowy	21,50—22,50
Usoobnienie stałe	
Jęczmień browarowy	24,50—25,50
Usoobnienie stałe	
Owies	21,00—22,00
Owies jednolity nadający się do siewu	23,00—24,00
Usoobnienie stałe	
Maka żytnia 65 % w wog.	24,00—25,00
Usoobnienie stałe	
Maka pszenna 65% w.	44,00—47,00
Otręby żytnie	19,50—20,50
Otręby pszenne	20,00—21,00
Otręby pszenne (grube)	21,00—22,00
Rzepak	35,00—40,00
Orczyca	42,00—47,00
Wyka latowa	42,00—44,00
Pełuszka	43,00—47,00
Grzech Victoria	24,00—28,00
Łubin niebieski	22,00—24,00
Łubin złoty	34,00—38,00
Seradela	35,00—39,00
Koniczyna czerwona	30,00—35,00
Koniczyna biała	34,00—40,00
Koniczyna szwedzka	230,00—260,00
Koniczyna zółta odłuszczona	140,00—170,00
Koniczyna zółta w łuskach	60,00—70,00

Tymoteusz	90,00—105,00
Raigras angielski	90,00—110,00
Isarka	25,00—28,00
Zemiałki iadalne	4,00
Zemiałki fabryczne	3,50
Sioma porzowana	2,30—3,00
Siano luzne	7,50—7,80
Siano pras.	8,50—8,90
Ogólne usosobienie mocne	

Z poznańskiego targu na bydło.
Urządowe Sprawozdanie Targowej Komisji Notowania Cen
Poznań, dnia 8 kwietnia 1931 r.
Spędzono: wołów 48, buhajów 125, krów 27, świń 1940
cieląt 300 owiec 177. Razem 2860 zwierząt.

BYDŁO.	
Woly.	
Pełnomięsiste wytuczone niezaprzęgate	100—106
Mięsiste tuczono młodsze do lat 3	086—096
Mięsiste tuczono starsze	070—8
Miernie odżywione	6—8
Buhaje.	
Wytuczono pełnomięsiste	100—104
Tuczono mięsiste	09—098
Nie tuczono, dobrze odżywione starsze	074—08
Miernie odżywione	060—064
Krowy.	
Wytuczono pełnomięsiste	098—100
Tuczono mięsiste	084—94
Nie tuczono, dobrze odżywione	080—084
Miernie odżywione	040—050
Żelawice.	
Wytuczono pełnomięsiste	10—106
Tuczono mięsiste	088—098
Nie tuczono, dobrze odżywione	074—089
Miernie odżywione	080—084
Mładzie:	
Dobrze odżywione	050—064
Miernie odżywione	054—058

Cielęta.

Najprzedniejsze cielęta wytuczono	126—130
Tuczono cielęta	110—120
Dobrze odżywione	093—106
Miernie odżywione	070—080

OWCE:

Wytuczono, pełnomięsiste jagnięta i młodsze szopy	130—140
---	---------

SWINIE (TUCZNIKI).

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	128—130
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	122—127
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	114—120
Mięsiste swinie ponad 80 kg	102—110
Młociory i późne kastraty	110—114
Swinie bekonowe	118—122

Przebieg targu normalny

GIEŁDA.

gp) Dziś dn. 9. 4. 31r. kursy walut są następujące:

Dolar amerykański	1	8,88,5-87,5
Funt angielski	1	43,1975
Frank francuski	100	34,77
— szwajcarski	100	171,00
Marka niemiecka	100	211,66
Guldeny edańskie	100	172,69

Koniec działu redakcyjnego.
Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.
Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.
Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szał.
Redakcja otwarta od godziny 8-mej rano do 2-giej po poł.
i od godz. 5-7 wiecz. — Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 1-2-giej po poł.
Członkami Drukarńi Leszczyńskiej Sp. z o. o. w Lesznie.

Dnia 7. bm. zasną w Bożu po krótkich
lecz ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami
św. moja najdroższa żona, nasza kochana
matka, babcia i siostra śp.

Magdalena Wujec

przeżywszy lat 69. Pogrzeb odbędzie się w piątek
o godz. 4 popoł. z domu żałoby w Lesznie
Nowy Rynek 36. W ciężkim smutku porażony
mąż z dziećmi i rodziną.

**Walne Zgromadzenie
członków**

podpisanej spółdzielni odbędzie się
w piątek, dnia 17. kwietnia 1931 r. o godz. 3 po poł.
w Lesznie na sali „Sokoła” przy szosie strzyżewickiej.

- PORZĄDEK OBRAD:**
- Zagajenie i ukonstytuowanie biura.
 - Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1930, przyjęcie bilansu i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
 - Pokrycie strat.
 - Powzięcie uchwał co do wniosków zgłoszonych po myśli art. 47 l. c. i 48 ust. 2. Ust. o Spółdz. z dnia 29/10. 1920
- mianowicie:**
- odwołanie Rady Nadzorczej,
 - zmiana § 31 statutu (powiększenie liczby członków Rady Nadzorczej do 12).
 - wyбір Rady Nadzorczej,
 - zmiana § 33 Statutu (liczba członków Rady Nadzorczej potrzebna do powzięcia uchwał),
 - zmiana § 39 Statutu (liczba członków potrzebna do powzięcia uchwał na Walnym Zgromadzeniu).
- Wolne wnioski bez uchwał.
 - Zamknięcie.

Sprawozdanie za rok 1930 wyłożone jest dla członków w lokalu bankowym.

Bank Ludowy
spółdzielnia zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością
w Lesznie.
RADA NADZORCZA:
(-) Wojciech Dąbrowski, prezes.

Wolny Cech Obuwniczy
Kwartalne zebranie
odbędzie się
w poniedziałek, 13 bm. po
poł. o godz. 1-iej w lokalu
pana Hskiego w Lesznie.
Po zebraniu kwart. odbędzie się
roczne walne zebranie
Kasy Wzajemnej Pomocy
O liczne przytocie uprasza
ZARZĄD.

**Naprawy i ładowanie
akumulatorów**
oraz reperacje wchodzące
w zakres ELEKTRO-TECHNIKI
wykonuje
Bolesław Dobrowolski,
Leszno, ul. Komieniusza nr. 5
Numery do mieszkań po 25 gr
tamże lub w Burze Centralnem.

Pszczoly z ulami
na sprzedaż. — Leszno, ulica
Osadnicza nr. 11.

**Poszukuję
mieszkania**
4—5 pokojowego, w śródmieściu. — Łask. oferty z podaniem warunków do eksp. „Głosu” pod lit. „S. K”.

Pokój umebl.
z osobnym wejściem, natychmiast do wynajęcia. Zgłosz. od 18—20. Gdzie? wskazać ekspedycja „Głosu”.

Gospodarstwo
43 morgowe, sprzedam lub zamienię na mleczarnię.
WILKOWICE nr. 26, pow. leszczyński.

KINOIEATR IMPERIAL — HOTEL POLSKI — LESZNO
Dziś śpiewa najslyniejszy tenor świata rodak nasz
JAN KIEPURA
w wybitnym arcydziele
dźwiękowym podty. **Neapol-śpiewające miasto** Mistrzowi partnernie —
Początek o godzinie 7 1/2, w niedzielę o 3, 5, 7 1/2. Pomimo wielkich kosztów ceny biletów wstępnie tylko o 20 gr podwyższone. Szan. Publiczności prosimy o przybywanie na początku seansów.
Wkrótce: „PARADA MIEŁOŚCI” z Maurice'm Chwaliter'em.

WĘGIEL
(orzecz II)
znów na składzie. Polecam ze
składnicy
po zł 2,90 za ctr.
A. Skoracki — Leszno
Kościańska 51. Telefon 78.

Wózek dziecięcy
biały, w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Leszno, ul. Komieniusza 34, II. piętro.

Elewki
na okres letni, od 15. b. m. przyjmuje Kuchnia Kasy na Oficerów 17 przy ul. Ułanów Włkp. w Lesznie.

Służąca
do wszelkich prac domowych, z własną pościelą, potrzebna od 15. 4. b. r. Zgłoszenia Leszno, Dworcowa 28, II. p.

Potrzebni
kucharka na wyjazd do cyrku oraz chłopak do pomocy w bufecie. Muzyński, Leszno, Aleje Krasińskiego 5.

BACZNOŚĆ!
DIABOŁO! **VIKING!**
WARSZTAT REPERACYJNY reperuje: centryfugi, rowery, maszyny do szycia, wózki dziecięce, oraz wykonuje wszelkie prace w zakresie ten wchodzące
WARSZTAT MECHANICZNY
Stanisław Wendzonka, Leszno, ul. Osiecka 62,
u D. Zborowskiego

Szan. Publiczności donoszą uprzejmie, że z dniem dzisiejszym przeprowadziliśmy się z ulicy Wolności 10
na ul. Łaziebną 3.
Staraniem mojem będzie Szan. Klientelę nadal sumiennie i rzetelną pracą zadowolić. Proszę o łask. poparcie.
Z poważaniem
Józef Mańka, zegarmistrz i złotnik

Baczność! **Baczność!**
W piątek, 10. kwietnia 1931 r. o godz. 8 wieczorem w Hotelu Polskim
zebranie

Tow. Właścicieli Domów i Nieruchom. w Lesznie.
Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy.
O liczny udział uprasza
ZARZĄD.

DOM natychmiast na sprzedaż. Cena podług uzgod.
RYDZYNA, Rynek nr. 98, pow. Leszno.

LICYTACJA PRZYMUSOWA
W piątek 10. bm. o godz. 11-jej sprzedam za gotówkę najwięcej dającemu
różne meble, powózki, szory, samochód itd.
Zbiórka kupujących u spedytora p. Wenskiego ul. Wolności.

KOKOT, komornik sądowy, Leszno.
LICYTACJA PRZYMUSOWA.
W piątek, 10. bm. o godz. 11,30 sprzedam za gotówkę najwięcej dającemu.
leżankę i umywalkę.
Zbiórka kupujących w Lesznie, ul. Kościańska, początek szosy Gronowskiej.

KOKOT, komornik sądowy w Lesznie.
LICYTACJA PRZYMUSOWA
W sobotę, dnia 11 bm. o godz. 8,30 przedpoł. sprzedawać będę w Jezierzycach Kościelnych: 3 cielak, 8 świń, 1 maświorek 6 prasów, 1 bryczka, 1 siewnik, 1 młótkarkę najwięcej dającemu za gotówkę.
Zbiór kupców przed restauracją.
Nawrocki, kom. sądowy w Lesznie
L. rej. 285/31.

PRZEDPŁATA: Na pocztę wraz z tygod. „Przyjaciel Rolnika”, „Ognisko Domowe”, dodatkiem powieściowym i dodatkiem ilustrowanym z odnosz. do domu włącznie a płatniami pocztowymi wynosi kwart. 7,08 zł, mies. 2,36 zł, w eksped. i agenturach mies. 2,00 zł, z odnoszeniem do domu 2,20 zł. Oddzielny numer 15 groszy.

OGŁOSZENIA: Wiersz minim. 1 lam. na str. 6 lam. 20 gr. Reklamy 1 lam. w dziale redakcyjnym 80 gr. Najmniejsze ogłoszenie kosztuje 2,00 zł. Przy częstem powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpisują. Za telefonicznie podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności.

W razie przeszkód w zakładzie, spowodowan. wyższą siłą, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa do odszkodowania.

AGENCYJY POZAMIEJSCOWE: Rawicz: Polowiński Ign., ul. Paderewskiego. Bojanowo: Adamczewski, Dworcowa. Śmigiel: P. Sierant, Sienkiewicza 24. Gosyń: Kiełmiński, Rynek. Poniec: Stefański, księgarnia. Krobica: A. Wlekiński, Wolsztyn: A. Smoczyński, Kościelna 1. Miejska Górka: Walenty Szynka, Rynek. Sarnowa: Wędkin, fryzjer. Jutrosin: J. Ostrowska, Rynek 9. Pogorzela: Kos, drogerja, Rynek. Wielichowo: Dudziak, piekarnia. Dubin: P. Rawicz: R. Kowalski, Wroniawy: Dalaszyński, Zaborow: Szudra, Rynek, Matyja, Rynek. Włoszakowice: Wojtkowski, piekarnia. Święciechowa: Koschel, Krzywiń: Boł. Filarczyk, Rynek. Osieczna: Szawelski, ul. Leszczyńska.

Przyjaciel Rolnika

Tygodnik

Bezpłatny dodatek do „Głosu Leszczyńskiego“ i „Głosu Polskiego“

Nr. 15.

Leszno, dnia 10 kwietnia 1931 r.

Rok 4.

Eksport ziemniaków polskich do Francji.

Wywiad z delegatem francuskiego ministerstwa rolnictwa p. Markiem Chojeckim.

W związku z pobytem w Polsce p. Marka Chojeckiego, delegata francuskiego Ministerstwa Rolnictwa i szeregu wielkich francuskich organizacji rolniczych, który wraz z radą rolniczym ambasady polskiej w Paryżu p. Iwańskim badał warunki eksportu ziemniaków sadzeniaków do Francji, zwróciliśmy się do p. Chojeckiego z prośbą o informacje na temat wyników jego dwutygodniowego pobytu w Polsce.

P. Marek Chojecki oświadczył nam co następuje:

Podstawą zainteresowania francuskich rolników polskimi ziemniakami sadzeniakami jest fakt, iż ziemniak francuski wskutek łagodnego klimatu szybko się degeneruje i musi być zastępowany sadzeniakami, pochodzącymi z okolic lub krajów o klimacie ostrzejszym. Ze względu na to, że obszar obsiewu ziemniaków we Francji wynosi około półtora miliona hektarów, zapotrzebowanie na polskie ziemniaki sadzeniaki może być ze strony francuskiej poważne, tem więcej, że Polska posiada jak to zbadałem osobiście, odpowiedni materiał dla północnej części Francji.

Obecnie Francja sprowadza sadzeniaki ziemniaczane z Holandji, z Niemiec oraz również w pewnych ilościach z Polski. Na przyszłość jednak powodzenie polskiego towaru uzależnione jest od zorganizowania racjonalnego eksportu i dania rolnikowi francuskiemu dostatecznych gwarancji czystości odmianowej, zdrowotności i pochodzenia sadzeniaków polskich. W tem leży ciężar sprawy. Do spopularyzowania sadzeniaków polskich we Francji przyczynią się również niewątpliwie próby odmian polskich, organizowane z inicjatywy Rady Rolniczego Ambasady R. P. w Paryżu w szeregu ważniejszych ośrodkach doświadczalnych francuskich.

Sądząc zakończył p. Chojecki, iż w jesieni bieżącego roku będą mogły być zrobione poważne próby pionierskie, a dopiero w roku przyszłym rozwijały się eksport na większą skalę.

Kongres rolniczy w Pradze Czeskiej.

Polski Komitet Propagandy XV-go Międzynarodowego Kongresu Rolniczego w Pradze Czeskiej (5—8 czerwca r. b.) podaje do wiadomości następujące informacje: paszporty ulgowe są zapewnione, jak również wiza czeskosłowacka — gratis. Polskie Koleje Państwowe udzielają zniżki 50 proc. za drogę powrotną. W Czechosłowacji korzystać będą delegaci z ulgi 50 proc. tam i z powrotem. Wpisowe na Kongres 100 koron czeskich (— 27 zł) obowiązkowe. Komitet Organizacyjny w Pradze wyznaczył dzień 30 kwietnia jako termin podania zgłoszeń na Kongres. —

Metody pracy nad podniesieniem hodowli trzody.

Producenci trzody chlewnej w dziewięćdziesięciu paru procentach są drobnymi rolniczy. Stąd też metody pracy organizacji rolniczych, zmierzającej do podniesienia hodowli muszą być stosowane do poziomu środowiska, w którym jest prowadzona. Dla osiągnięcia pomyślnych warunków pracy nad podniesieniem hodowli trzody chlewnej potrzeba: 1. Ustalić kierunek produkcji trzody w poszczególnych rejonach, plan pracy i wybrać właściwe metody. 2. Dostosować miejscowe pogłowie pod względem rasowym do kierunku produkcji danego okręgu, odpowiadającego miejscowym warunkom gospodarczym. 3. Nauczyć producentów trzody — drobnych rolników — żywić i leczyc inwentarz stosownie do kierunku produkcji, ustalonego dla danego rejonu.

Pierwszy z wymienionych punktów, a mianowicie ustalenie okręgów produkcji, opracowanie planu i metod pracy zostało dokonane z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa jeszcze w końcu 1929 r. Sprawy powyższe zostały po uzgodnieniu ich z zainteresowanymi czynnikami ujęte w pracy p. inż. J. Ciemnołowski, *) wydanej obecnie przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne przy pomocy zasiłku Ministerstwa Rolnictwa. Program w tym zakresie ustala szczegółowo kierunek produkcji trzody chlewnej dla poszczególnych okolic kraju, uwzględnia potrzeby rynku wewnętrznego, eksportu, przemysłu bekoniowego, wędliniarskiego i tłuszczowego, oraz wskazuje jakimi metodami pracować należy, aby najszybciej osiągnąć dodatnie wyniki. Jest on przez Ministerstwo Rolnictwa uważany jako obowiązujący i przestrzegany go przez organizacje rolnicze stanowią warunkiem uzyskania zasiłków na pracę w zakresie hodowli trzody chlewnej.

Drugi z wymienionych wyżej punktów, t. j. dostosowanie miejscowego pogłowia pod względem rasowym do kierunku produkcji danego rejonu odbywa się stopniowo w miarę pogłębiania pracy na danym terenie, stworzenie stałego zapotrzebowania na żywca danego podzaju (n. p. bekoniaki, towar jatkowy i t. d.) oraz w miarę dysponowania odpowiednimi środkami na prowadzenie pracy. Akcją zmierzającą do stworzenia odpowiedniego pogłowia pod względem rasowym, jest stacjonowanie knurów oraz zakładanie gniazd trzody chlewnej. Praca w tym kierunku z roku na rok jest prowadzona na coraz szerszą skalę i według ostatnich danych knurów stacjonowanych t. zn. uznanych za odpowiednie do rozplodu zaopatrzonych w odpowiednie kwatery — sze pokryć i t. d. znajduje się w ewidencji z górą 1000 sztuk. W rzeczywistości ilość knurów odpowiedniej jakości jest o wiele wyższą, ponieważ znaczna ilość rolników ma bywa materiał rozplodowy bezpośrednio z chlewni zarodowych, ferm gospo-

*) Inż. J. Ciemnołowski: „Stan hodowli trzody chlewnej i jej organizacja na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej“. Warszawa 1930 r.

darstw szkolnych i t. d. które to ilości nie są ujęte w ewidencję, prowadzoną przez organizacje rolnicze. Ilość więc przychówku idącego na potrzeby eksportu, przemysłu i t. d. a pod względem rasowym odpowiadająca sławianym wymaganiom jest bardzo znaczna. Wzrosła ona jeszcze, o ile do ilości trzody wytuczanej z przychówku, urodzonego w drobnych gospodarstwach, a pochodzącego po rodzicach o pewnej wartości hodowlanej, dodać cyfrę wytuczonych żywca z prosiąt nabytych w chlewniach użytkowych, posiadających poprawny materiał. Ujęcie producentów trzody w pewne formy organizacyjne przyczyniło się i w dalszym ciągu przyczyni się do szybkiego postępu w zakresie hodowli trzody. Utworzenie mianowicie kół hodowców trzody, będących pod stałą opieką fachową, umożliwiły szybsze ujednostajnienie pogłowia w odpowiednim dla danego terenu kierunku. W chwili obecnej, czynnych jest z górą 200 kół producentów, obejmujących 3.000 macior, uznanych za odpowiednie do rozrodu.

Trzecią z kolei sprawą — decydującą o dostarczeniu odpowiedniego rodzaju żywca jest nauczanie producentów trzody — drobnych rolników — odpowiednich wyników wpływa kilka czynników, a przede wszystkim: a) odpowiednia ilość fachowego personelu na stanowiskach inspektorów i instruktorów

hodowli trzody chlewnej w izbach i organizacjach rolniczych, b) dysponowanie odpowiednimi funduszami na premjowanie, nagrody i t. d., c) skoncentrowanie zakupu żywca przez przetwórcie i eksporterów na pewnych terenach, na których jednocześnie koncentrowałaby się praca oświatowa prowadzona przez organizacje rolnicze.

Co do personelu fachowego to ilość jego po ustaleniu programu pracy bardzo znacznie wzrosła, w porównaniu z poprzednimi latami. Obecnie Ministerstwo Rolnictwa udziela zasilek na utrzymanie i pracę ogółem 19 fachowców, pracujących w zakresie hodowli trzody. Zwrócono baczną uwagę na odpowiednie przygotowanie i dokształcenie tego personelu, drogą dyskusowania pewnych spraw na zjazdach, organizowania wspólnych wycieczek do okolic, w których praca jest najlepiej zorganizowana, urządzenie kursów dokształcających i t. d. Co do środków pieniężnych, to potrzebne one są przede wszystkim na utrzymanie personelu, a pozatem na nagrody na konursach, pokazach, opracowanie popularnej literatury i t. d. Doświadczenia lat ubiegłych wskazało, że najlepszą metodą szerzenia umiejętności racjonalnego tuczenia jest organizowanie kursów tuczu trzody chlewnej.

Drobny rolnik chętnie stosuje się do udzielanych wskazówek, musi on mieć jednak pewność, że na wyprodukowany żywiec znajdzie nabywcę. X.

Premjowany eksport zboża w I półroczu r. gosp 1930/31.

Eksport zboża i maki pod koniec I-go półroczu r. gosp. 1930-31 wykazał naogół tendencję zniżkową, na skutek rosnących trudności plasowania na rynkach zbytu pod wpływem znacznej podaży sowieckich zbóż, oferowanych po b. niskiej cenie. Ogółem w ciągu tego półroczu (sierpień 1930 — styczeń 1931) wywieziono z Polski według danych Min. Przemysłu i Handlu na podstawie udzielonych zaświadczeń 338.025 tonn zboża i maki, a mianowicie żyta — 161.845 t., jęczmienia — 100.492 t. pszenicy — 25.743 t., maki 48.938 t., siodu — 907 t., i kaszy jęczmiennej — 100 t. Efektowny wydatek Skarbu Państwa na premje zbożowe wyniósł w tym okresie 21.956.050 zł. Jest to suma stosunkowo znaczna, jeśli się uwzględni że w r. gospod. 1929-30 za okres 16. 11. 29. do 31. 7. 30. wartość udzielonych premij stanowiła ok. 23 milj. zł. Głównymi odbiorcami polskiego żyta był: Danja — 97.252 tonn (60 proc.), Holandia — 15.987 tonn (9,9 proc.), Belgja — 15.004 t. (9,3 proc.), Finlandja — 12.548 t. (7,7 proc.), Niemcy — 12.112 t. (7,5 proc.), i Norwegja — 9.620 t. (5,9 proc.), pozatem w niewielkich ilościach — Palestyna, Łotwa, Francja, Czechosłowacja i Estonja. Jako zasadniczych impor-

terów naszego jęczmienia należy wymienić: Belgję — 51.483 t. (51,5 proc.), Niemcy — 12.166 t. (12,1 proc.), Danję — 9.969 t. (10 proc.), Francję — 4.651 t. (4,6 proc.), oraz Holandję, Łotwę, Finlandję, Norwegję, Estonję, Szwecję i Angję. Pszenicę wywożono głównie do: Danji — 12.587 t. (49 proc.), Angli — 6.375 t. (24,8 proc.), Holandji 2.751 t. (10,7 proc.), i Niemiec — 1.543 t. (6 proc.), pozatem do Belgji, Łotwy, Czechosłowacji, Finlandji, Szwecji. Najbardziej zróżniczkowanym pod względem kierunków wywozu był eksport maki, której wywieziono najwięcej do Niemiec — 10.347 t. (21,2 proc.), Danji — 6.576 t. (13,5 proc.), i Finlandji — 5.490 t. (11,2 proc.), a prócz tego do Holandji, Belgji, Szwecji, Norwegji, Francji, Angli, Palestyny, Czechosłowacji, Łotwy, Zagłębia Saary, Austrii, a nawet do Turcji (30 tonn). Wywóz siodu kierował się głównie do Niemiec (240 t.), Belgji (166 t.), Francji (180 t.), Finlandji (100 t.) oraz do Szwecji, Danji, Norwegji i Łotwy. Według miesięcy premjowany eksport zboża i maki w I-m półr. 1930-31 przedstawiał się następująco: sierpień — 78.865 t., wrzesień — 83.310 t., październik — 73.296 t., listopad — 41.437 t., grudzień — 31.285 t., i styczeń — 26.832 tonn.

Kierunki wywozu naszych zbóż.

W ciągu pierwszego półroczu roku gospodarczego 1930-31 t. j. w miesiącach od sierpnia ub. r. do stycznia b. r. wywóz czterech głównych zbóż układał się w sposób następujący:

W tym okresie czasu wywieźliśmy do Danji 11 tys. tonn, do Holandji 2,6 tys. tonn, do Niemiec 26,7 tys. tonn pszenicy. Jednocześnie wywieźliśmy do Belgji 16,8 tys. tonn, do Danji 79,7 tys. tonn, do Finlandji 11,7 tys. tonn, do Holandji 16,2 tys. tonn, do Niemiec 41,3 tys. tonn, do Norwegji 9,5 tys. tonn, do Szwecji 5,2 tys. tonn, żyta.

Co do jęczmienia, to głównymi jego odbiorcami są: Belgja, która przyjęła 53,1 tys. tonn, Danja — 10,5 tys. tonn, Francja — 7,6 tys. tonn, i Niemcy — 19 tys. tonn.

Wreszcie owses eksportowano z Polski w drobnych tylko ilościach, — głównym odbiorcą były Niemcy, które nabyły 2,1 tys. tonn owsa.

Inne kraje nabywały drobniejsze ilości naszych zbóż. (Arol.)

W sprawie hodowli indyków.

Na rynkach zagranicznych indyki cieszą się największym powodzeniem i są naogół najbardziej poszukiwane z pośród licznych gatunków drobia. Anglja płaci zawsze najlepsze ceny za ten towar i chętnie go importuje.

Rozwój hodowli indyków w państwach zachodnio-europejskich jest naogół utrudniony ze względu na tamtejsze warunki gospodarki, natomiast Polska posiada najodpowiedniejsze warunki dla produkcji tych ogólnie lubianych ptaków. Z tego względu Centralny Komitet Hodowli Drobia nawołuje do pilniejszego zajęcia się hodowlą indyków, przyczem zaleca w celu ujednoczenia towaru, chować indyki amerykańskie — Mamuty, które w naszych warunkach hodowlanych dają najlepsze wyniki.

Hodowla indyków nie wymaga kosztownych urządzeń i wskutek tego stanowi gałęź produkcji rolniczej łatwą do zorganizowania i uruchomienia. — (Arol.)

Ogólne wiadomości bieżące.

Poznań. (Wiosenny pokaz kwiatów i warzyw). Poznańskie Towarzystwo Ogrodnicze urządza wiosenny pokaz kwiatów, warzyw wczesnych oraz innych produktów ogrodniczych. Pokaz ten otwarty będzie w sobotę, dnia 9. maja b. r. i potrwa trzy dni. Jako teren pokazu upatrzony jest Pawilon Banku Handlowego na terenie byłej Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. W czasie trwania pokazu wygłaszane będą wykłady z dziedziny hodowli kwiatów, o zdobieniu domów i balkonów kwiatami oraz z dziedziny odżywiania organizmu ludzkiego. Osoby, pragnące wziąć udział w pokazach, zechcą zgłosić się pod adresem: Poznańskie Towarzystwo Ogrodnicze w Poznaniu, ul. Pocztowa 30, lub do Referatu Ogrodnictwa Wielkopolskiej Izby Rolniczej, Poznań ul. Mickiewicza nr. 33.

Grudziądz. (Stan zasiewów na Pomorzu). Przebieg pogody w marcu był dla rolnictwa bardzo niekorzystny. Po silnych opadach deszczowych i roztopach z końcem lutego, nastąpiły w pierwszej dekadzie marca silne mrozy. Przy częściowo słonecznej pogodzie w tym okresie w powiatach południowych Pomorza, temperatura w nocy spadała do — 14 stop. C., a w dzień w słońcu podnosiła się znacznie wyżej 0 stop. W powiatach północnych już w tym okresie były większe opady śnieżne. Z początkiem drugiej dekady nastąpiła lekka odwilż pęczem przyszyły obfite opady śnieżne. W powiatach północnych i północno-zachodnich warstwa śniegu dosięga grubości wyżej metra. Z początkiem trzeciej dekady nastąpiły dni piękne, bez mrozu a w ostatnich dniach przyszyły znów zimna i mrozy. W powiatach północnych śnieg jeszcze nie stopniał. Oziminy były przez cały czas pod grubą pokrywą śnieżną i nie wiadomo jak wyglądają. W powiatach południowych oziminy, które z końcem lutego wyszły z pod śniegu w dobrym kolorze, w ciągu marca silnie uciepniały, zbrunatniały i nie wiadomo, jak ostatecznie wyjdą. W każdym razie trzeba się liczyć z koniecznością ratowania nadwierzonych ozimów, jak

również poprawy stanu ozimów nawozami sztucznymi. —

Warszawa. (Wybory do władz głównych Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych). W dn. 12 kwietnia godz. 11 przedpołudniem w gmachu C. T. O. i K. R. przy ul. Kopernika 30 odbędzie się walne zebranie zjednoczonej organizacji rolniczej celem ukonstytuowania nowych władz głównych C. T. O. i K. R. Porządek zebrania przewiduje następujące punkty obrad: 1) Zagajenie przez prezesa Jana Rembowskię, 2) Przyjęcie regulaminu obrad, 3) Sprawozdanie prezydium i dyrekcji przez dyr. Rudnickiego, 4) Plan pracy i budżet na r. 1931-32. 5) Wybór Rady i Komisji Rewizyjnej, 6) Zmiany statutu, 7) Uchwały w sprawach wyliczonych polityki gospodarczej. W zebraniu z prawem głosu wezmą delegaci na zjazd centralny, wybrani w ciągu marca przez zebrania, które odbyły się na terenie województw centralnych i 4 województw kresowych: wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego w liczbie 135, członkowie ustępującej Rady Głównej, oraz przedstawiciele instytucji spółdzielczych.

Warszawa. (Stacja badań wędrówek ptaków). — Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego przystąpiło do utworzenia stacji badań wędrówek ptaków przy państwowym muzeum zoologicznym w Warszawie. Podstawą pracy stacji będzie nakładanie ptakom na nóżki aluminiowych obrączek, czyli t. zw. obrączkowanie ptaków. Obrączkowanie to odbywać się będzie w różnych punktach kraju, przyczem obejmie ono zarówno ptaki przelotne, jak i osiadłe. Każda obrączka zaopatrzona będzie w numer; na kartonie z tym samym numerem zanotowane będą cechy charakterystyczne ptaka, miejsce nałożenia obrączki i t. d. Celem tych prac będzie wyciągnięcie wniosków co do czasu trwania przelotów poszczególnych ptaków, kierunku przelotów, szlaków, długotrwałości życia ptaków, zmian upierzenia i t. d.

Nawozy azotowe z Chorzowa.

Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie zawiadamia niniejszem, że wszelkie zamówienia na azotniak są wykonywane przez Fabrykę następnego dnia po otrzymaniu dyspozycji i pokrycia.

Zlecenia należy kierować do Państwowej Fabryki Związków Azotowych za pośrednictwem tych firm, któreimi posługiwano się dotychczas. (Arol)

Nowe przepisy o prowadzeniu ewidencji koni.

Warszawa, 8. 4., Z dniem 1 bm. weszły w życie nowe przepisy o prowadzeniu ewidencji koni, opracowane przez ministerstwo spraw wewnętrznych. W związku z tem wszystkie urzędy gminne otrzymały w szczególności instrukcje o nowych przepisach z poleceniem zapoznania z nimi miejscowej ludności.

Ograniczenia wywozu zwierząt zagranicę.

Na zasadzie zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa zamknięte są z powodu pomru i zarazy świń, z dniem 15 marca b. r. do odwołania dla wywozu zwierząt do Austrii następujące między innymi powiaty: Opatów, Sandomierz i Stopnica — woj. kieleckiego, Działdowo — woj. pomorskiego, Oborniki — woj. poznańskiego, oraz Przemysłany — woj. tarnopolskiego.

Z powodu pryszczycy zamknięte są dla wywozu zwierząt rzeźniczych do Czechosłowacji dla przyswoju do Czechosłowacji i przewozu przez Czechosłowację) m. inn. powiaty: Brzeźny, Koło Konin i Słupca — woj. łódzkiego, Bydgoszcz, Chodzież, Czarnków, Gniezno, Grodzisk, Inowrocław, Jarocin, Kościan, Leszno, Międzybóże, Mogilno, Oborniki, Poznań, Strzelno, Szamotuły, Szubin, Śmigiel, Środa, Wągrowiec, Wolsztyn, Wyrzysk i Żnin — woj. poznańskiego, i wszystkie powiaty województwa pomorskiego i śląskiego.

Z prasy.

„Poradnik Gospodarski“. Numer 11 „Poradnika Gospodarskiego“ został poświęcony ostatniej sesji Rady Wielkopolskiej Izby Rolniczej a zagadnieniu kryzysu rolnego w Wielkopolsce. W szczególności na uwagę zasługują artykuły A. Ostrowskiego: „Uwagi o kryzysie rolnym ze szczególnem uwzględnieniem położenia rolnictwa Wielkopolski“, W. Schramma: „Przedsiębiorstwa indywidualne i poczynaania państwowe w dobie ostrej fazy kryzysu“ i S. Pomikiewskiego: „Rolnictwo Wielkopolski wobec kryzysu rolnego“. Ze względu na znaczenie Wielkopolski dla naszego eksportu rolnego, kwestje, poruszone w wymienionych artykułach należą do zagadnień natury ogólnopolskiej.

* Zakupy zbóż chlebowych na Litwie. Litewskie ministerstwo rolnictwa zostało upoważnione do czynienia dalszych zakupów zbóż chlebowych, jednak po niższych cenach. Za pszenicę mianowicie będzie płacone obecnie 12 — 14 litów za centn., zamiast poprzedniej ceny 15,35 — 16,85, za żyto zaś 9,50 — 10,1 zamiast 12 — 14.

Ceny głównych zbóż.

W ubiegłym tygodniu kształtowały się ceny zbóż głównych na rynkach krajowych w sposób następujący:

	0.3	31.3.	14.	2.4.	3.4	4.4.
Pszonica						
Warszawa	28 00	29 00	—	30 00	—	—
Poznań	28 5	27,50	28,00	—	—	—
Lwów	25,5	—	—	—	—	—
Lublin	26,50	—	28,50	—	—	—
Zyto						
Warszawa	22 25	28,5	—	24,75	—	—
Poznań	19 00	23,00	22 50	—	—	—
Lwów	13,25	—	—	—	—	—
Lublin	19 00	—	21 00	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	24 5.	24,50	—	25, 0	—	—
Poznań	22 00	22 50	22,50	—	—	—
Lwów	23 25	—	—	—	—	—
Lublin	21,5	—	22 50	—	—	—
Owies						
Warszawa	25,00	25,00	—	25,00	—	—
Poznań	21,00	21,00	21,00	—	—	—
Lwów	20, 0	—	—	—	—	—
Lublin	22,00	—	23 00	—	—	—

Wskazówki praktyczne.

Co taniej wypadnie. Rolnik jest zawsze bity na dwie strony, bo to co tanie, musi sprzedawać za byle jakie pieniądze, ale za to, co mu potrzeba, musi drogo płacić. Mówię tu o wytworach przemysłowych, które wciąż trzymają się w cenie niewspółmiernej do ceny żyta, ale o czysto rolniczych produktach.

Susza roku zeszłego stworzyła to nieszczęsne położenie, że brak nam nasion do siewu najcenniejszych, bo tych, które zapewnają paszę dla inwentarza. Poprostu ceny są zawrotne, bo koniczyna czerwona dochodzi do 400 zł, a seradela, którą przecie siewamy już w sporych ilościach, dwa i trzy razy jest droższa, niż rok temu. Co się tyczy seradeli — to trudno: trzeba przepłacać, bo niema rośliny, któraby dla określonego celu mogła ją dobrze zastąpić — możemy tylko tyle zrobić oszczędności, że nie siać 40 kg. na ha, jak się to normalnie zaleca, ale zmniejszyć zasiew nawet do 30 kg. Jeśli chodzi o zasiew w życie, to trzeba ją koniecznie ostrą, lekką broną przykryć, lub siać rzędowo. Jeśli przyjdzie rok sprzyjający, jeśli susza nas nie nawiedzi, to i ta gęstość wystarczy. Co innego z koniczyną. Tu inna rada się naszczeka: mianowicie zaniechać tak uparcie stosowanego siewu samej tylko koniczyny czerwonej. Już nie od dziś zaleca się za siew mieszanek koniczynno-trawnych i uzasadnia się to korzyścią z otrzymania pewniejszego zwartszego porostu. Toć nasze ziemie w bardzo wielu wypadkach są dla czerwonej koniczyny nieodpowiednie. I pytają gospodarze, jaki dać zasilek ziemi, by się koniczyna rodziła? Tymczasem tu żaden zasilek nie prawie, a przynajmniej niewiele pomoże, gdyż ziemia w spodzie jest dla tej koniczyny nie dość wapienna i nie dość wilgotna. Niechże więc choć w tym roku rolnicy zapoczątkują zmianę, kiedy się akurat składa tak, że trzeba taką ogromną cenę płacić za koniczynę czerwoną. Naech ją zastąpią w połowie a nawet w trzech czwartych częściach domieszką lżejszych koniczyn i traw, na czym zyskają w bardziej zwartej paszy na przyszły rok, a zarazem zaoszczędzą grosza na zakup nasienia. A więc na ziemie bardziej wilgotne, nieco kwaśne, łowate, czy saporate, gdzie czerwona idzie, ale

slabo, niech się ją 20 proc. czerwonej, 40 proc. szwedzkiej, 10 proc. białej, 10 proc. żółtej (lucerny chmielowej), i 20 proc. rejgrasu angielskiego. Oszczędność ta na 1 ha wyniesie co najmniej 20 zł.

Na ziemiach zaś szczyrkowatych — trochę za suchych, za słabych dla koniczyny czerwonej — będzie właściwy zasiew przelotu w 40 proc., koniczyny czerwonej i białej razem w 30 procent i rejgrasu w 30 proc.

Łubinu nie da się niczem zastąpić, ale płacąc drogo trzeba zwrócić szczególną uwagę na siłę kiełkowania, bo w tym roku, zwłaszcza żółty — bardzo rzadko gdzie jest istotnie wartościowy. A jeśli kiepsko kiełkuje, to i pięciu złotych nie wart — o tem trzeba dobrze wiedzieć. F. St. (Arol.)

Jak ratować oziminy. Jak się już obecnie okazuje, w wielu okolicach przebieg pogody zimowej był niekorzystny dla oziminy, które częściowo ucierpiały od mrozów, a zwłaszcza od ostatnich przymrozków, które nastąpiły gwałtownie po ciepłych dniach.

Należy zauważyć, że tylko w ostateczności w niekorzystnych wypadkach, trzeba będzie oziminy przyorać. W reszcie zaś wypadków należy nie zaniedbać sposobności podratowania oziminy i natychmiastowego ich wzmocnienia pogłównem stosowaniem nawozów azotowych.

Do tego celu dobrze się nadaje saletra Nitrofos, która jak wiadomo — w bardzo niepomysłnym roku 1928 głównie przyczyniła się do uratowania źle przezimowanych posiewów.

W tym celu może być użyta także i saletra sodowa syntetyczna (nawóz o identycznym składzie, co i saletra chilijska), która — jak wiadomo — odznacza się bardzo szybkim, prawie że natychmiastowym, działaniem. (Arol.)

Radjo

Najważniejsze audycje Polskiego Radja w Warszawie od dnia 12. 4. — 18. 4. 1931.

Niedziela, 12. 4. — 14.00 „Pszczelarzu — wiosna” — p. Kazimierz Bajorek. 15.00 „Nowe poglądy w dziedzinie uprawy roślin pastewnych” — p. St. Jankowski. 16.10 Skrzynka pocztowa — dr. Marjan Stepowski.

Poniedziałek, 13. 4. — 19.10 Skrzynka pocztowo-rolnicza — inż. Wacław Tarkowski. — Giełda rolnicza.

Wtorek, 14. 4. — 19.10 Giełda rolnicza.

Sroda, 15. 4. — 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza — inż. Wacław Tarkowski.

Czwartek, 16. 4. — 19.10 Giełda rolnicza.

Piątek, 17. 4. — 19.10 Giełda rolnicza.

Sobota, 18. 4. — 19.10 Wiadomości bieżące rolnicze — p. Józef Piątek. 20.15 Skrzynka pocztowa techniczna — Kierownik Wydz. Prasy i Propagandy, p. Wacław Frenkiel.

To i owo.

Radjo — wróg kanarków. W Stanach Zjednoczonych, gdzie bardzo rozpowszechnione jest hodowanie kanarków w pokojach, zauważyli miłośnicy wdzięcznych tych ptaków, że stopniowo zatracają one swoje zdolności śpiewacze, nie wiedzieli wszelako czemu przypisać dziwny ten objaw. Obecnie zagadka została rozwiązana przez jednego z największych amerykańskich hodowców kanarków, F. Coopera z Baltimore, który od półwieku niemal poświęca się rozwijaniu daru śpiewaczego skrzydlatych stworzeń. O toż okazało się, że winowajcami zaniku głosu kanarków w mieszkaniach są głośniki radjowe. Kanarków z natury posiadające dar naśladowania, usiłują śpiewać równie głośno, jak głośnik radjowy a nawet przekrzywić go, wskutek czego w bardzo szybkim czasie zrywają swoje struny głosowe. (rc).